

שביל צפית בנחל דויד

עונה מומלצת: כל השנה (למעט ימים חורפיים בהם קיימת סכנת שטפונות).

התאמה: מטיבי לכת

קושי מסלול: בינוני - קשה

אורך מסלול: כ - 4 ק"מ

משך מסלול: כ - 5 שעות.

מפה: מפת סימון שבילים מספר 8, "צפון מדבר יהודה וים המלח"

(מהדורה אחרונה ומעודכנת ביותר הודפסה בשנת 2009)

הגעה מהמרכז: נוסעים בכביש 1, דרך ירושלים לים- המלח. בצומת בית הערבה פונים ימינה (דרומה) בכביש מס' 90. לפני קיבוץ עין-גדי ישנה פנייה משולטת ברורה אל שמורת עין-גדי, חניון נחל דויד ובית-ספר שדה עין גדי. מיד לאחר הפניה מכביש מס' 90 לשמורת עין-גדי ישנה פניה נוספת ימינה, אל בית-ספר שדה. חונים בחניה של בית הספר. זוהי נקודת ההתחלה.

ציוד נדרש: נעלי הליכה טובות, כ - 3 ליטר מי שתייה לאדם, כובע, קרם הגנה משמש.

הערות: *דרושה הקפצת רכבים קצרה מחניון בית ספר שדה לחניון נחל דויד בכניסה לשמורה או אל החניון למרגלות תל גורן, על כביש הגישה לנחל ערוגות (הנקודה משולטת בבירור).

- הכניסה לשמורה כרוכה בתשלום השמורה פתוחה בכל יום מ- 8:00 בבוקר ועד 16:00. הכניסה למסלולים הארוכים אסורה לאחר השעה 14:00. כעקרון, האכילה בשמורה אסורה ולכן מומלץ לסעוד לפני הכניסה אליה.

מה לא נאמר על עין-גדי? ולמרות זאת תמיד שמחים לחזור לשם. מוצע בזאת מסלול מעט פחות שגרתי ומוכר, קצת יותר מרוחק מההמונים המטיילים בערוץ עצמו. בעונות החמות רצוי להתחיל את המסלול בשעות הבוקר המוקדמות כדי להימנע מהליכה בשטח פתוח בחום היום.

חוצים את שטחי בית-ספר השדה בעקבות סימון שבילים שחור ועוברים דרך שער בגדר היקפית (אם הוא נעול, יש לפנות אל אחד מאנשי המקום) ומעפילים על מורדות הר ישי המתנשא מעל. בנקודה מסוימת מטפס השביל מעל מצוק קטן ומגיע למדרגת סלע. כאן מתפצלים השבילים. השביל המוצע כאן פונה שמאלה, בעקבות הסימון האדום (הסימון השחור, ימינה, מוביל אל פסגת הר ישי). השביל נמשך לאורך מדרגת סלע מעל נחל דויד ומספק נופים יפים על המצוקים סביב ועל ים-המלח. אפשר להבחין בבירור כיצד סלעי המשקע הקשים יוצרים בנוף מצוקים, בעוד שכבות הסלע הרכות יוצרות נוף דרדרות רך יותר. כעבור כברת דרך יורד השביל אל הערוץ עצמו וחוצה אותו. ממול נראה המפל העליון, הגדול ביותר בנחל. בשל היותו מעל קו המעינות הוא נותר יבש וזורם רק בזמן שטפונות. בטרם מטפסים מהערוץ אל הגדה הנגדית, כדאי ללכת מעט במורד הערוץ אל מפל החלון. מדובר במרחק קצר בערוץ, שבו מחליקים על גבי סלעים משויפים מסחף עד לנקודה שבה מתגלה ים המלח, נתון כמו בתוך מסגרת, בין סלעים (ומכאן שם המקום). שבים אל הנקודה שבה עולה השביל מהערוץ ופונים שמאלה תוך שעוקבים אחר שביל שסימונו ירוק. שביל זה נמשך לאורך הגדה הדרומית של נחל דויד, אל עבר מקדש כלקוליתי שגילו מוערך ב- 6000 שנה. הפולחן שהתקיים כאן יוותר כנראה לעד בגדר תעלומה. ישנן השערות לפיהן הוא קשור לפולחן פוריות ומים, ואולי לכן הוא ממוקם מעל התחנה הבאה במסלול: מעין עין-גדי. לצד המעיין ניתן ליהנות מצל הצמחייה, משפע ציפורים, שפני סלע ויעלים המתקבצים סביב מקור המים. בסמוך למעיין נמצאת טחנת קמח

יותם יעקבסון

הרצאות, צילום וכתיבה, הדרכה בארץ
ולאורך נתיבי הסחר הקדומים באסיה

וטראסות רבות, עדות ליישוב קדום שהיה במקום. הפירוש המקובל והמוכר לשם עין-גדי הוא מעין הגדיים, על שום היעלים הרבים וגדיי העזים שהובאו לכאן על ידי הרועים להרוות את צימאונם. לצד פירוש זה ישנם מספר הסברים שונים, מעניינים לא פחות. עין-גדי מלשון עין גדיד, על שם פעולת קטיף התמרים המהווים גם כיום ענף מרכזי בכלכלת הישוב במקום, או עין-גדי מלשון גד, סוד, שכן תושבי הישוב שמרו בקנאות את סוד הפקת בושם האפרסמון.

ממעין עין-גדי אפשר לפנות דרומה במורד שביל מסומן שחור, לכיוון תל גורן או להמשיך במסלול במסלול המוביל לערוץ נחל דויד, המומלץ אך המתויר יותר (בהתאם למקום בו הושאר הרכב). בדרך לערוץ נחל דויד חולפים על פני עין שולמית. מימיו ראויים לשתיה. מעט אחרי המעין כדאי לתור אחרי רצועה אופקית תמוהה של חלוקי נחל. מה הם עושים באמצע המדרון? זוהי עדות לימים שבהם מפלס ים-המלח היה גבוה בכ- 200 מטר ממפלסו הנוכחי. בהמשך יורד השביל בתלילות אל עבר הערוץ המוריק של נחל דויד. בדרך אל שער השמורה ישנם כמה מפלים ובריכות יפות שאך ראוי להתעכב בהן.

המסלול עודכן ב- 5.10.2011
כל הזכויות שמורות ליותם יעקבסון